



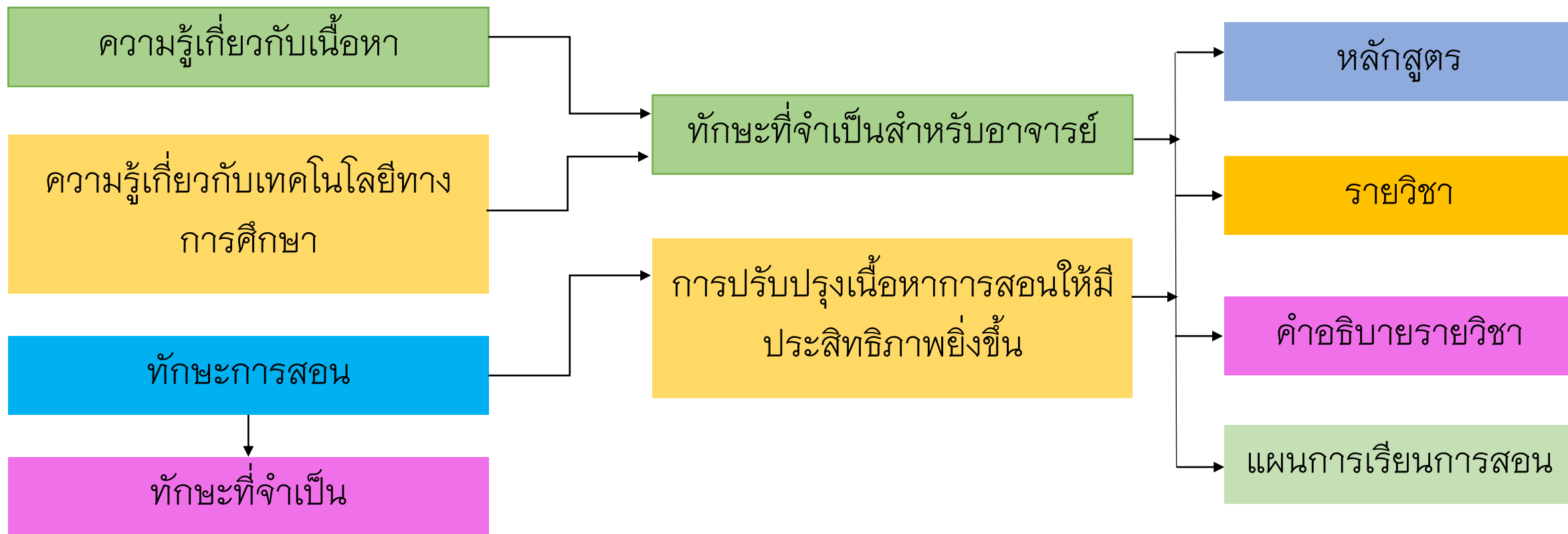
โครงการ



เทคนิคการจัดการเรียนการสอน



ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอน





แนวโน้มในการพัฒนาการเรียนการสอน



สอน

- ปัจจัยป้อนเข้า
- การเรียนในสถานศึกษา
- การวัดหมวดหมู่ในการเรียน
- การเรียนที่เน้นความจำ
- หลักสูตรคือเนื้อหาสาระ
- หลักสูตร คือ เนื้อหารายวิชา

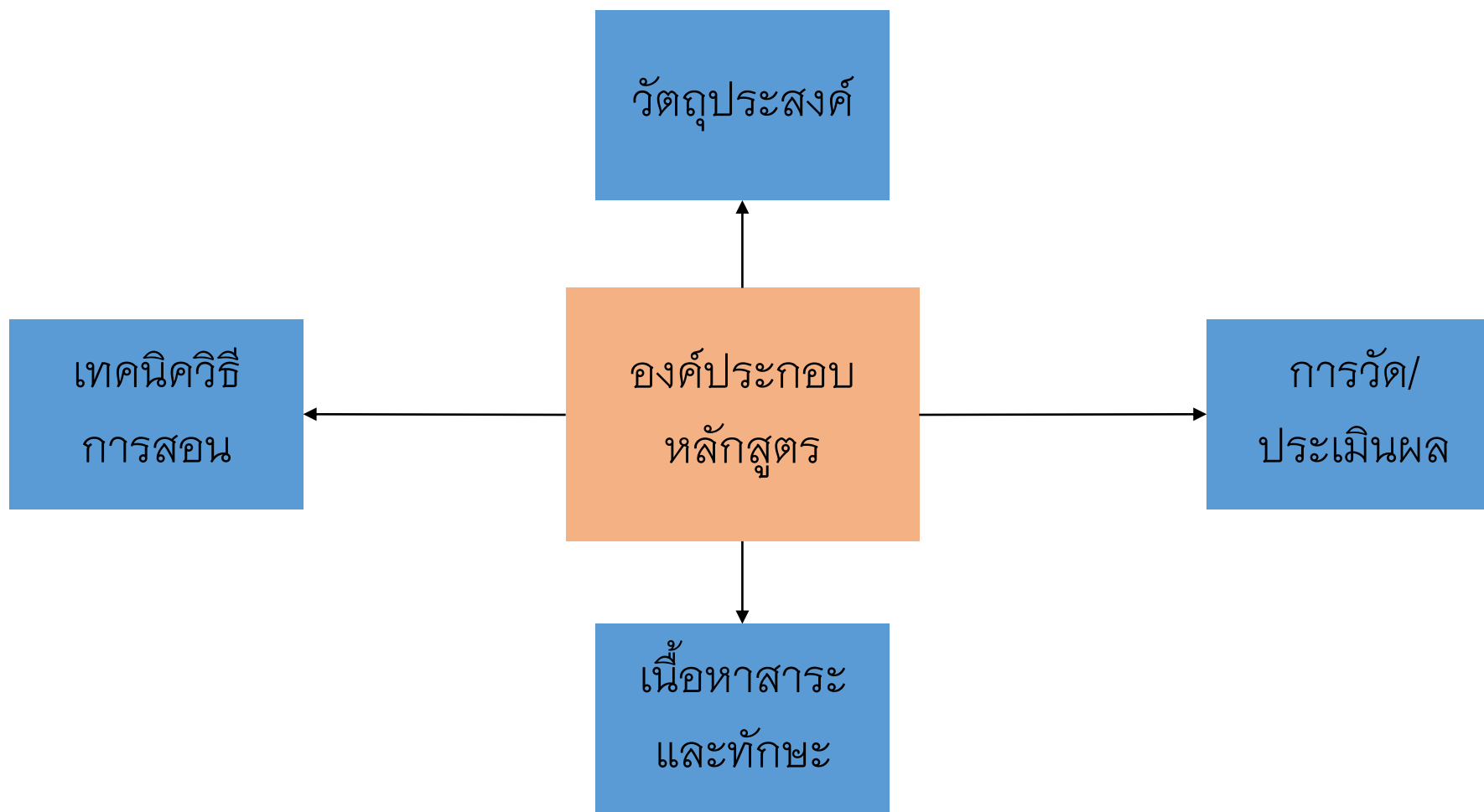


เรียน

- ผลลัพธ์
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- การบูรณาการการเรียนรู้
- การเรียนที่เน้นการนำไปใช้
- หลักสูตรคือกระบวนการวิธี
- หลักสูตรเป็นกรอบแนวคิด



ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอน





องค์ประกอบหลักสูตร



องค์ประกอบหลักสูตร	หลักสูตรเดิม	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
1. วัตถุประสงค์	- จุดหมาย	- แนวคิด/หลักการ
	- แนวคิด/หลักการ	- เป้าหมาย
	- วัตถุประสงค์	- มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning Standard)
2. เนื้อหารายวิชา	- เนื้อหารายวิชา	- สาระการเรียนรู้/แก่นความรู้
	- คำอธิบายรายวิชา	- สาระหลัก
	- รายวิชา	- ขอบข่ายสาระการเรียนรู้/องค์ความรู้
3. เทคนิควิธีสอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	- กระบวนการเรียนรู้
		- กิจกรรมการเรียนรู้
		- จัดประสบการณ์การเรียนรู้



องค์ประกอบหลักสูตร (ต่อ)



องค์ประกอบหลักสูตร	หลักสูตรเดิม	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การประเมิน	การวัดผล-ประเมินผล	การประกันคุณภาพภายใน
		การติดตาม ตรวจสอบ
		การประเมินผล



การสอน 8 แบบ



ในห้องเรียน

ในห้องปฏิบัติการ

ฝึกภาคสนาม/ฝึกงาน

การบรรยาย/สาธิต

การสัมมนา

การร่วมกลุ่ม

การตั้ง Camp

โครงการ



สรุปเทคนิคการสอน



กลุ่มใหญ่

: บรรยาย

สื่อ วีดิทัศน์

คอมพิวเตอร์

เทคโนโลยีต่างๆ

ซักถาม (Inquiry)

สาธิต

: เปิดอภิปรายเสรีในกลุ่ม

(Open forum)

กลุ่มย่อย

: Brainstorming

: Buzz Group

: Syndicate

: Circles & Carousels

: กรณีศึกษา

: การเรียนแบบร่วมมือ

: บทบาทสมมุติ

: การอภิปราย

รายบุคคล

: การทำงานตามที่มอบหมาย

: รายงาน ภาคนิพนธ์

วิทยานิพนธ์

: การเรียนแบบตัวต่อตัว

: บทเรียนสำเร็จรูป

: การเรียนแบบปฏิบัติการ



การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ



ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

- (1) ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
- (2) การเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
- (3) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
- (4) การจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
- (5) ความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
- (6) การท้าทายให้ผู้เรียนอยากรู้
- (7) การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
- (8) การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง
- (9) การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้
- (10) การมีจุดมุ่งหมายของการสอน
- (11) ความเข้าใจผู้เรียน
- (12) ภูมิหลังของผู้เรียน



การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ



- (13) การไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
- (14) การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัตร (Dynamic) กล่าวคือมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบเนื้อหาสาระ เทคนิค และ วิธีการ
- (15) การสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
- (16) การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ



ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอน



1. ให้ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด
3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนจัดระบบการเรียนรู้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา
4. การเสริมการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ประยุกต์เนื้อหาการเรียนในกิจกรรม
5. อาจารย์นำความรู้และความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ไปพัฒนาการเรียนการสอน นอกเหนือจากรายละเอียดที่เคยสอน
6. พัฒนาผู้เรียนทางด้าน การคิดวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าต้องการอะไร
7. ระบุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการสอน ความเข้าใจในสาระ การใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ อันเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้
8. การประเมินการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อตรวจสอบว่ายังมีประเด็นใดที่ผู้เรียนยังสงสัย และหลีกเลี่ยงการรีบเร่งในการสอน เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหา



ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอน



การเรียนรู้ทักษะในการเรียนรู้ (learning how to learn)

1. การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (critical thinking) และการแก้ปัญหา (problem solving) ซึ่งหมายถึง การคิดอย่างผู้เชี่ยวชาญ (expert thinking)
2. การสื่อสาร (communication) และความร่วมมือ (collaboration) ซึ่งหมายถึง การสื่อสารอย่างซับซ้อน (complex communicating)
3. ความริเริ่มสร้างสรรค์ (creativity) และนวัตกรรม (innovation) ซึ่งหมายถึง การประยุกต์ใช้จินตนาการและการประดิษฐ์



การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ



การเรียนรู้ทักษะในการเรียนรู้

(learning how to learn)

การถ่ายทอดวิทยาการโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นประเด็นหลักในการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินการเรียนการสอน การสอนดังกล่าว ผู้สอนต้องคิดวิธีการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งหลากหลาย ใช้เวลาอย่างคุ้มค่าเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า ตามศักยภาพของตน เกิดการพัฒนาทั้งสติปัญญา การปฏิสัมพันธ์ การทำงานร่วมกัน การสังเกต สังเคราะห์ วิเคราะห์ วิจัย อภิปราย แลกเปลี่ยน แก้ปัญหา ทดลอง สร้างข้อค้นพบ เรียบเรียงรายงาน และนำเสนอข้อความรู้ อย่างมีระบบ โดยมีอาจารย์เป็นผู้จัดการกำกับและเสริมสาระให้เป็นไปตามหลักสูตรตลอดจนการบูรณาการคุณธรรม



การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ



1. **Active Learning** เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ หรือปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความกระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า ทดลองรายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ปัญหา ฯลฯ ได้ใช้ ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่ เตรียมการจัด บรรยากาศการเรียนรู้ จัด สื่อสิ่งเร้าเสริมแรงให้คำปรึกษาและสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

2. **Construct** เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง อันเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ ผู้เรียนรักการอ่าน รัก การศึกษาค้นคว้าเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่ การเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ที่พึงประสงค์



การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ



- 3. Resource** เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งบุคคลและเครื่องมือทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นมนุษย์ (เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ) ธรรมชาติและเทคโนโลยี ตามหลักการที่ว่า "การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและทุกสถานการณ์"
- 4. Thinking** เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูก ทางคิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอในลักษณะ ต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล มีวิจารณญาณ ในการคิด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จะเลือกรับและปฏิเสธข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแสดงความคิด เห็นออกได้อย่างชัดเจนและมี เหตุผลอันเป็น ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน



การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ



5. Happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เป็นความสุขที่เกิดจาก ประการที่หนึ่ง ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจสาระการเรียนรู้ ชวนให้สนใจใฝ่ค้นคว้าศึกษาท้าทาย ให้แสดงความสามารถและให้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ประการที่สองปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร มีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียน

6. Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกัน และมีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความสามารถ ความสนใจ ของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถ ประยุกต์ ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง



การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ



5. Happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เป็นความสุขที่เกิดจาก ประการที่หนึ่ง ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจสาระการเรียนรู้ ชวนให้สนใจใฝ่ค้นคว้าศึกษาท้าทาย ให้แสดงความสามารถและให้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ประการที่สองปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร มีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียน

6. Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกัน และมีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความสามารถ ความสนใจ ของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถ ประยุกต์ ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง